

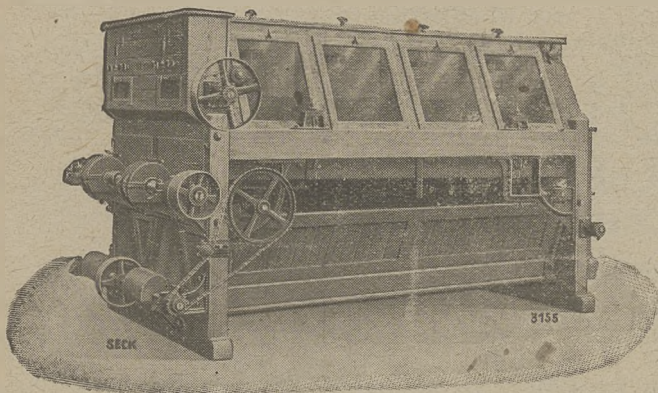
## Zakłady Budowy Młynów i Fabryka Maszyn

# Bracia SECK

Budowa i przebudowa młynów,  
spichrzów zbożowych, suszarni  
zboża, elewatorów, słodowni i  
urządzeń do usuwania kurzu.

Dostawa wszelkich maszyn młyńskich.

Wyłączne przedstawicielstwo na Polskę

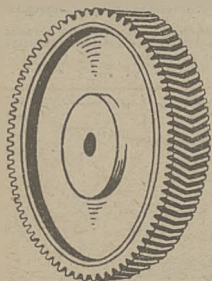


Maszyna do czyszczenia kaszek  
i miałów „REFORMA“.

## inż. Michał Grabski

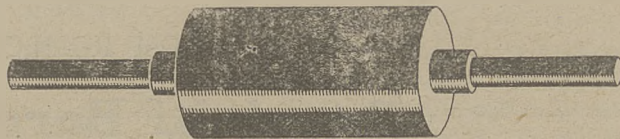
Warszawa, ul. Poznańska Nr. 23, (róg Wspólnej)

Telefon 148-98



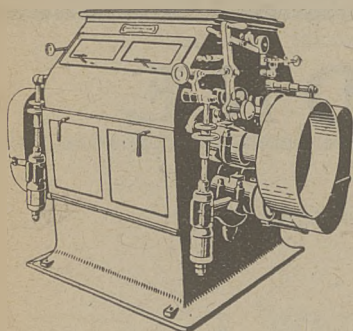
## KOŁA Z ZĘBAMI DASZKOWEMI WALCE MŁYŃSKIE

dostarcza



FABRYKA MASZYN I ODLEWIA ŻELAZA  
**ST. WEIGT i S-ka**

w ŁODZI, ul. Senatorska Nr. 22 — Tel. 287  
Adres telegr. „Weigtes — Łódź”



## WYTWÓRNIA MASZYN MŁYŃSKICH Inż. FR. PAŁASZEWSKIEGO

ŁÓDŹ, ul. RZGOWSKA 50 (wejście od ul. Bocznej).  
Dojazd tramwajami Nr. 11 i 4 przystanek wprost fabryki.

Specjalność: MLEWNIKI. GNIOTKI. KAMIENIE FRANCUSKIE. TURBINY.

WSZELKIE KAMIENIE MŁYŃSNIE

ARTYKUŁY MŁYNARSKIE

RYFLOWANIE WALCY

GAZA JEDWABNA SZWAJCARSKA firmy „DÜFOUR“ w THAL

TEL. FABR. 31-11

REPREZENTACJA TOW. AKC. „MŁYNOTWÓRNIA“

TEL. PRYW. 2-38

Armaturę do pary, wody, gazu i t. d.  
 Rury: kotłowe, gazowe i łączniki do nich  
 Płyty uszczelniające: Klingerit, Noorit, gumowe z przekładkami, azbest, tekturę techniczną i t. d.  
 Szczeliwa: do kotłów, maszyn parowych i pomp  
 Węże gumowe i metalowe do pary, wody i t. p.  
 Smarownice, Injektory Restartinga

Odwadniacze  
 Pompy skrzydłowe: podwójnego i poczwórne-  
 go działania, oraz wszelkie inne  
 Pasy Transmisyjne: skórzane, balata i z szer-  
 ści wielbłądziej  
 Narzędzia — Stal  
 Żarówki  
 Tygle Morgana

poleca ze składu

**A D O L F R I C H T E R**

**BIURA TECHNICZNE**

Warszawa, Rymarska 10, tel. 10-81 i 86-80.

Łódź, Przejazd 20, tel. 380.



MOD. 2-u DZIAŁOWY

**WARSZTATY MECHANICZNE BUDOWY MASZYN MŁYŃSKICH**

**F. JAKUBOWSKI**

Warszawa, Krochmalna Nr. 83 i 86.

specjalność fabrykacji:

**Pytle płaskie 2-u, 3-y, 4-o, 6-cio działowe**

(Każdy dział stanowi osobną skrzynię)

WŁASNEJ PATENTOWANEJ KONSTRUKCJI SAMOWYWAŻANIE W RUCHU.  
 ODDZIELNE SITA ZAMIENNE, WSTAWIANE W RAMKI PYTLA.  
 LATWOŚĆ PRZYSTOSOWANIA DO ODSIEWANIA ŻYTA LUB PSZENICY.  
 WYKONANIE PIERWSZORZĘDNE. CENY KONKURENCYJNE.  
 DOSTAWA ZE SKŁADU LUB W TERMINACH KRÓTKICH.  
 LICZNE PODZIĘKOWANIA ODBIORCÓW.

**Otręby pszenne, żytnie i jęczmienne**

kupuje w ilościach wagonowych

DOM ROLNICZO-KOMISOWY

**Barański Barcikowski i S-ka**

Tel. 131-62 i 101-37

Warszawa, ul. Zgoda Nr. 1.

Tel. 131-62 i 101-37

Adres telegr. „Barkrabar“

**Prosimy nadsyłać opróbkowane oferty**

**TURBINY WODNE**

DOSTARCZA FABRYKA MASZYN

**I. M. VOITH**

w HEIDENHEIM (Niemcy)

Wszelkich informacji udziela

PRZEDSTAWICIELSTWO NA RZECZPOSPOLITĘ POLSKĄ

**Inż. LEON SKIBIŃSKI**

WARSZAWA, BRACKA 5, TEL. 7-34 i 7-41



Młyn automatyczny f. „A. Jaroszewicz, M. Malinowski S-ka” w Wilnie na 40.000 kg. na dobę

Wileńskie Towarzystwo  
Zjednoczonego Handlu i Przemysłu  
A. Jaroszewicz, M. Malinowski i S-ka

Wilno, 30 października 1925 r.

DO TOW. AKC.  
„MŁYNOTWÓRNA”  
w Warszawie

W odpowiedzi na list WPanów z dn. 20. X. 25 r. z przyjemnością stwierdzamy co następuje:

1. Polecając budowę i urządzenie tak wielkiego młyna, o przemiele 40,000 kg. zboża na dobę, fabryce krajowej, — mieliśmy obawy co do racjonalności takiego wyboru, jednak obecnie po 9 miesiącach pracy młyna jesteśmy zupełnie zadowoleni i możemy rekomendować wszystkie maszyny wyrobu „Młynotwórni” jako nie ustępujące zagranicznym.
2. Młyn został wybudowany i urządzony według projektów i wykresów przemiatowych (diagram) „Młynotwórni”.
3. Urządzony jest według najnowszych wymogów techniki młynarskiej z zastosowaniem maszyn najnowszej konstrukcji.
4. Wszystkie bez wyjątku urządzenia i maszyny, a więc: mlewniki podwójne, sita płaskie (planzychtry), łuszcarki, aparaty aspiracyjne i pomocnicze działają bez zarzutu i dają możliwość otrzymania produktów mącznych pierwszorzędnej, wytrzymałej wszelką konkurencją jakości

Z poważaniem

Wileńskie Tow. Zjedn. Handlu i Przemysłu  
A. Jaroszewicz, M. Malinowski i S-ka  
podp. M. Dudo

GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO „MŁYNOTWÓRNA” posiadają  
ZAKŁADY BUDOWY MŁYNÓW

**J. WĘGRZYN i F. VOSTRAK** Inżynierowie

Tel. 49 i 67-99

WARSZAWA PRAGA, ul. Olszowa 14 (dawn. C. SKORYNA).

Tel. 49 i 67-99

ZAKŁADY BUDOWY MŁYNÓW I FABRYKA MASZYN  
**JÓZEFA PROKOPA SYNOWIE**

w PARDUBICACH

**Każdy Młyn Powinien**

Zastosować u siebie maszynę

**„OMEGA“**

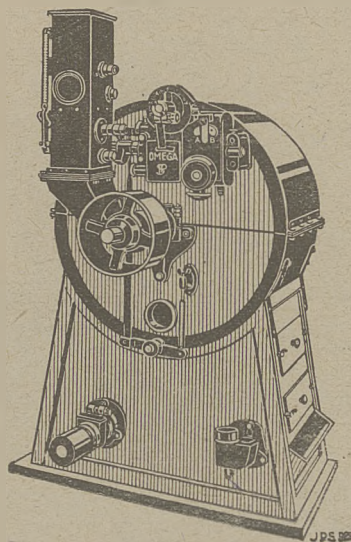
Która pozwala otrzymać do 10 proc. więcej  
 białej mąki

SPRZEDAŻ

w Centrali Handlowej  
 Młynarzy Polskich

Sp. Akc.

w Warszawie, ul. Nowy-Świat 70.



**! Walce tępe albo źle naryflowane powodują !  
 ! duże obniżenie i pogorszenie produkcji młyna !**

Badania w tym kierunku wykazały, że nienaostrzone walce 1) tworzą przy śrutowaniu znaczną ilość sprasowanej mąki 2) nagrzewają silnie mlewo, gdyż muszą być mocno przyciskane do siebie, aby osiągnąć dostateczne rozdrabnianie produktu i wreszcie

3) zużywają znacznie więcej siły napędowej.



**Dobry młynarz nie powinien mleć  
 na stępionych albo nieumiejętnie  
 naryflowanych walcach**

**Zakłady Budowy Młynów J. Węgrzyn i F. Vostrak**

Inżynierowie

dawniej C. SKORYNA. WARSZAWA. PRAGA, Olszowa 14.

posiadają **wzorową ryflarnię** walców młyńskich zaopatrzoną w 10 ryflarek najnowszej konstrukcji i specjalny napęd elektryczny, umożliwiający pracę o każdej porze dnia i nocy. Dzięki temu ryflujemy **dokładnie, szybko i tanio!**

Telefony: 49 i 67-99

Przy fabryce pokoje gościnne i stajnie.

Telefony: 49 i 67-99

# MŁYNARZ POLSKI

ORGAN ZWIĄZKU MŁYNARZY POLSKICH

WYCHODZI DWA RAZY MIESIĘCZNIE



REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, N.-ŚWIAT 70

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 11 do 2 pp. Administracja czynna od godz. 10 do 3 pp.

## WARUNKI PRENUMERATY:

Dla członków Zw. Mł. Pol. kwart. 4 zł.  
Dla nie członków . . . 6 „

Ogłoszenia przyjmuje  
Redakcja „Młynarza Polskiego”  
Nowy-Świat 70, tel. 277-45.

NUMER NASZEGO KONTA  
w P. K. O.

1615

## Nowoczesne systemy mielenia

Ponieważ ostatnie zdobycze techniki młynarskiej, poparte badaniami w młynach doświadczalnych, będących w posiadaniu specjalnych zakładów naukowych i instytutów dla badań ziarn zbożowych i ich przetworów, stworzyły nowe zasady dla racjonalnych urządzeń młynów, więc bliższe zapoznanie się z niemi daje możliwość stosowania w praktyce najodpowiedniejszych pod każdym względem maszyn młyńskich i systemów przemiałowych.

### I. PRZEMIAŁ ŻYTA.

#### a) Śrutowania ziarna.

Ponieważ w przeciwieństwie do pszenicy, mąka śrutowa z żyta jest najlepszą, więc przy stosowanych do niego śrutowaniach powinno się osiągać możliwie dużą ilość mąki w stosunku do całego ostatecznego wymiału procentowego ziarna.

W tym też celu, po należytem oczyszczeniu i dwukrotnem obłuskaniu żyta, zostaje ono zgniatanem, a po odsianiu wydzielanych przytem odpadów, prowadzi się je dopiero do pierwszego śrutowania, ponieważ wtedy dopiero posiada się możliwość zaraz przy pierwszym drobnieniu żyta otrzymywać możliwie dużą ilość dobrej, czystej mąki.

Miękkie gatunki żyta śrutuje się od 3 — 4 razy, twardsze — 4 — 5 razy, a najtwardsze — do 6 razy.

Dla otrzymywania dużej ilości mąki śrutowej stosuje się do drobnienia żyta walce rowkowane o średnicy 300 — 400 mm.; ta ostatnia wszakże granica dla średnicy walców żytnich rzadziej już używa się, a to ze względu na zbyt wielką wagę takich walców, toteż jako najracjonalniejsze średnice walców dla śrutowania żyta są: 300 i 350 mm.

Dla młynów zatem, przemielających wyłącznie tylko żyto, używa się obecnie najkorzystniej walce rowkowane o średnicy 350 mm., a tylko w tych młynach, które przemielają na zmianę to żyto, to pszenicę stosuje się walce śrutowe o średnicy 300 mm. — To samo dotyczy walców gładkich lub drobno-rowkowanych, jeżeli w danym systemie przemiału żyta stosuje się oddzielny przemiał kaszek żytnich.

Z tego samego powodu, t. j. wobec dążności otrzymywania możliwie dużej ilości mąki śrutowej, stosuje się też odpowiednio wielkie różnice w chy-

żościach obwodowych, pracujących ze sobą walców, a to dla spotęgowania działania gniotąco-rozcinającego; toteż stosowany w praktyce wzajemny stosunek do siebie ilości obrotów walców żytnich wynosi 1 : 2,5 do 1 : 3,5.

Pochylenie rowków na powierzchni walcowej względem osi walców ma również wielki wpływ na charakter drobnienia ziarna, a mianowicie, im mniejszem jest owe pochylenie rowków, to tem więcej przeważa rozcinające działanie walców; w miarę zaś zwiększania się pochylenia rowków następuje pewna przewaga na stronę działania gniotącego.

Ogólnie przyjmuje się obecnie, na podstawie praktyki dla śrutowania żyta: pochylenie rowków, wyrażone w stosunku do długości walca, do 25% przy 3 — 4 śrutowaniach, a 22% — przy 4 — 5 śrutowaniach. — Życzeniem jest również stosowanie tego pochylenia, odpowiednio do kolejnych śrutowań; tak n. p. dla I-go śrutowania — 22%, dla II-go — 23%, dla III-go — 24%, a dla IV-go — 25%.

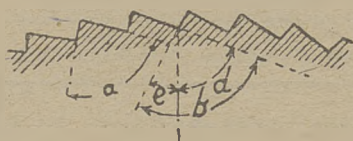
Gęstość rowków, oznaczoną przez ilość ich na 1 cm. bieżący obwodu powierzchni walcowej, ma także wielkie znaczenie na pożądane wyniki śrutowania żyta. — Odnośne zaś praktyczne dane w tym względzie pomieszcza poniższa tabela:

Śrutowanie żyta	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Zupełnie miękkie ziarno (przy mieleniu płaskiem) . . . .	6	7	8	—	—	—
Miękki gatun. ziarna	6	7	8	8,5	—	—
Twardszy „ „	6	6,75	7,5	8,5	—	—
Twardy „ „	5,5	6,25	6,75	7,75	8,5	—
Wyjątkowo twardy gatunek ziarna . .	5	6	6,5	7,5	8	8,5

Dla dalszego zaś oddzielnego drobnienia kaszek żytnich stosuje się po większej części walce drobno-rowkowane, a mianowicie, z 12 — 14-ma rowkami na 1 cm. bieżący obwodu walca lecz walce gładkie

uważa się ogólnie, jako najodpowiedniejsze w tym celu.

Ukształtowanie rowków w przekroju ich poprzecznym posiada również wielkie znaczenie dla dobrego wyniku śrutowania żyta na walcach. — To też przyjmowane w praktyce kąty, które wykazuje odnośny wizerunek, są następujące:



Ilość śrutowań	Kąt e	Kąt d	Kąt b
3 śrutowania . . . . .	34°	78°	112°
4 „ . . . . .	32,5°	76°	108,5°
5 „ . . . . .	30°	72°	102°
6 „ . . . . .	28°	70°	98°

Kąt zaś ostrza rowka a = 95° — 105°.

#### b) Gatunkowanie produktu mielenia.

##### Opony siatkowe i gazowe dla pytlí płaskich.

Odnośne numeracje siatek metalowych i gaz jedwabnych, jakie należy stosować w praktyce, przy podanych poniżej systemach śrutowań żyta, помещаа następująca tabela:

#### A. Śrutowanie żyta z dodawaniem kaszek do śrutów dla dalszego ich wspólnego drobienia.

Śrutowania	Numera siatek metalowych do odsiewania śrutu		Numera gaz jedwabnych do odsiewania mąki	
	ziarno miękkie	ziarno twarde	ziarno miękkie	ziarno twarde
Przy 3-krotnem śrutowaniu:				
I.	40	42	9—10	9—10
II.	42	44	9—10	10—11
III.	44	46	10—11	11—12
Przy 4-krotnem śrutowaniu:				
I.	38	40	9—10	9—10
II.	40	42	9—10	10—11
III.	42	44	10—11	11—12
IV.	44	46	11—12	12—13

#### B. Śrutowanie żyta przy wydzielaniu kaszek ze śrutu dla oddzielnego ich dalszego drobienia.

Śrutowania	Numery siatek metalowych do odsiewania śrutu		Numery gaz jedwabnych do odsiewania mąki	
	ziarno miękkie	ziarno twarde	ziarno miękkie	ziarno twarde
Przy 4-krotnem śrutowaniu:				
I.	36	38	9	10
II.	38	40	10	11
III.	40	42	11	12
IV.	42	44	12	13
Przy 5-krotnem śrutowaniu:				
I.	34	36	9—10	9—10
II.	36	38	10—11	10—11
III.	38	40	11—12	12—13
IV.	40	42	12—13	13—14
V.	42	44	13—14	14—15

Dla ostatecznego wymiału grubszych pozostałości pyłowych na kamieniach młyńskich używa się siatki metalowej Nr. 52 i gazy jedwabnej Nr. 13 — 14.

Do odsiewania znowu produktów drobienia z kaszek żytnich na walcach gładkich lub drobnowalkowanych, przeważnie nie używa się siatek metalowych, t. j. dany produkt drobienia wprowadza się wprost na gazę jedwabną dla wysiania z niego mąki, a odnośną grubszą pozostałość dodaje się do następnego produktu drobienia.

W większych młynach odsiewa się niekiedy także miały żytnie i wymiela się je następnie oddzielnie na kamieniach młyńskich lub na walcach gładkich.

Dla pytlí odśrodkowych, tak dla przedpytlí śrutowych, jak i dla pytlí mącznych, używa się przeciętnie **cokolwiek wyższe** od podanych w poprzedniej tabeli numera siatek i gaz dla ich opon bębnowych, a dla zwykłych pytlí graniastych i cylindrycznych stosuje się zwykle **odpowiednio niższe numera siatek i gaz.**

Następnie zauważa się jeszcze, że podane w poprzedniej tabeli numera opon siatkowych i gazowych stosują się przy normalnym wymiale z żyta 70 — 72% mąki; w razie zaś wymiału z żyta 85% mąki używa się do wysiewania jej Nr. 4 — 8 zwyczajnej gazy jedwabnej, a przy wymiale z żyta do 93% mąki (wojennej), stosuje się do wysiewania mąki Nr. 30 — 40 jedwabnej gazy kaszkowej.

inż. St. Małyszczycy.

(Dalszy ciąg nastąpi).

## K r o n i k a

### ZBOŻE.

Ubiegły tydzień cechowała zwyżka cen zboża, szczególnie żyta. Tłómaczy się ona z jednej strony trwającą zwyżką na rynku niemieckim, obecnie miarodajnym w Europie dla żyta i b. słabą podażą ze strony producentów. Notowane do niedawna ceny żyta w Niemczech 142 mk. niem. za tonnę podskoczyły do 186 mk. Zwyżka więc wynosiła 3,30 mk. na kwintalu, co odpowiada naszym około 6 złotych.

Obfitość opadów atmosferycznych spowodowała, że ani młócka większych ilości, ani też dowozy nie mogły być skutecznie w normalnych o tej porze rozmiarach. Dlatego też już przed świętami, jak również i po świętach podaż zboża na rynku była b. słaba. Ustalenie się pogody również słabo wpływa na poprawienie się sytuacji w tym kierunku, albowiem roboty wiosenne już się rozpoczęły i producenci cały czas poświęcają intensywnej pracy

w polu, wobec czego o wydatnej młocce i dowozach przynajmniej w dniach najbliższych mowy być nie może.

Płacono w końcu zeszłego tygodnia za żyto kongresowe wagi 118 funtów holenderskich 24 zł., za pszenicę dobrą 40 złotych, owies — 25 złotych, jęczmień w zależności od gatunku — 20 zł. do 24 zł., wszystko za kwintal franco stacja załadowania.

Zwyżka cen żyta jest znaczna, a gdy uwzględnimy jeszcze możliwość wywozu żyta za granicę przy dzisiejszym prywatnym kursie dolara, to dojdziemy do wniosku, że konjunktura wywozowa dla żyta obecnie jest nader korzystna, — osiąga się bowiem przeszło 27 — 29 złotych za kwintal loco stacja załadowania.

Właśnie ta korzystna konjunktura wywozowa żyta zagranicę powoduje znaczne kurczenie się podaży ziarna na rynkach krajowych, a bardziej energiczny eksport.

Nie przesadzając sprawy, czy kraj nasz posiada dostateczne ilości żyta na eksport po pokryciu konsumpcji wewnętrznej, wywóz żyta w obecnym momencie uważamy za bezwzględnie niekorzystny i nader niebezpieczny dla stabilizacji cen, na artykuły pierwszej potrzeby.

Gdyby nawet okazało się, że Polska posiada nadmiar żyta, to dysponowanie nadmiarem nie powinno nastąpić przed wyjaśnieniem się sytuacji w polu, może bowiem być wypadek, że zły stan nowego urodzaju zmusi producenta do zatrzymania wszystkich zapasów, jako rezerwę na nadchodzący rok.

Uważamy za konieczne, aby rząd spowodował: wstrzymanie eksportu żyta w obecnej chwili. Wywóz żyta uzależnić od stanu nowego urodzaju i pewności, że rynek nasz będzie rzeczywiście dostatecznie zaopatrzony.

**W związku z powyższem Związek Młynarzy Polskich** przesłał dnia 8 kwietnia bież. roku do Pana Prezesa Rady Ministrów i Ppnów ministrów: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa i Przemysłu i Handlu telegram treści następującej:

**Obserwowany spadek kursu złotego i obawa przed dalszym spadkiem skłoniła sprzedawców do zupełnego wstrzymania sprzedaży żyta na potrzeby wewnętrzne, kierując całe żyto zagranicę.**

**Za nieliczne wagony żądają od młynów regulacji w efektywnych dolarach.**

**Taka sytuacja na rynku zbożowym uniemożliwiająca prowadzenie młynów, spowoduje brak żyta, mąki i chleba.**

**Doraźnym środkiem byłoby natychmiastowe bezwzględne wstrzymanie wywozu żyta, uniemożliwi to sprzedawcom ucieczkę żyta zagranicę i omijać rynków krajowych.**

**Akcja ta wymaga natychmiastowego zastosowania, gdyż sytuacja pogarsza się z godziny na godzinę.**  
F. Lewandowski.

## SYTUACJA W MŁYNACH WARSZAWSKICH.

W dniu 31 marca roku bieżącego odbyła się w okręgowym inspektoracie pracy w Warszawie konferencja z udziałem przedstawicieli polskiego Związku Młynarzy i reprezentantów Związku zawodowego robotników przemysłu spożywczego w sprawie wyjaśnienia obecnej sytuacji w młynach warszawskich, oraz omówienia sposobu złagodzenia skutków bezrobocia dla robotników.

Stwierdzono ciężki stan przemysłu młynarskiego w Warszawie, który wymaga znacznych środków gotówkowych na zakup ziarna, zwłaszcza przy obecnych warunkach walutowych, sprzedaż zaś mąki odbywa się przeważnie na kredyt.

O ile ogólna sytuacja nie ulegnie pogorszeniu, większe redukcje nie są w najbliższym czasie przewidziane.

Jedną z poważnych przyczyn zastoju w polskim młynarstwie jest różny stosunek do cen zboża i przetworów mącznych. Podczas gdy mąka i chleb jako artykuły pierwszej potrzeby podlegają rozporządzeniu o reglamentacji cen, to zboże, jako surowiec reglamentacji nie podlega. Stąd też sprzedawcy zboża regulują ceny surowca tego według cen zagranicznych, kursu dolara i t. p., zaś młyny oraz piekarnie muszą sprzedawać przetwory swoje po cenach ustalonych, to zaś zmusza młyny do bardzo ograniczonego przemiału.

F. L.

## RYNEK MĄCZNY.

Tendencja na mąkę pszenną w Warszawie w dalszym ciągu mocna. Sprzedawcy częstokroć wstrzymują się od transakcji, zmuszeni do sprzedaży żądają za krajową 82 — 84 groszy. Objaw ten tłumaczy się podwyżką ceny mąki żytniej i związaniami z temi nadziejami handlujących. Spadek złotego również niepoślednią odgrywa rolę. Jakkolwiek zdaje się pewnem, że do nowych zbiorów winno starczyć nam własnej mąki pszennej, gdyż zapasy w kraju są jeszcze dosyć znaczne, na rynku mącznym wy czuwa się nastroj nerwowo, a nawet uwidoczniła się chęć wstrzymywania się od transakcji. Tego rodzaju nastroje wytwarzają „engrosiści” i akwizytorzy, których po mieście rozsyłają zarówno miejscy i podmiejscy młynarze jak i hurtowi kupcy mączni. Wogóle trzeba przyznać, że handel mąką jest źle zorganizowany. Największy spożywca mąki w Warszawie piekarz, uzależniony jest od dobrej woli ajenta-akwizytora, który usiłuje przekonać odbiorcę, że proponowany przez niego towar jest najlepszy, a jego cena bezkonkurencyjna. O tem, jakie są ceny i warunki sprzedaży mąki na szerokim rynku, piekarz przeważnie wie tylko od odwiedzających go agentów mączarskich i młynarskich.

**W celu uzdrowienia handlu mąką do Rady Giełdy zbożowo-towarowej wniesiono projekt o dozwolenie piekarzom bywania na giełdzie w charakterze gości, wprowadzonych przez uczestników giełdy, przyjmujących odpowiedzialność za czyny i zachowanie się tychże. Goście tacy mieliby prawo nabywania u młynarzy i hurtowych kupców mącznych towar w mniejszych ilościach np. od tony wzwyż, za opłatą podwójnego kurtażu. Obroty takie dokonywane byłyby w ograniczonej ilości 2 — 3 transakcji po sobie następujących.**

Rada Giełdy wyłoniła z pośród siebie komisję, która ma na celu zrealizowanie tego projektu i w tym celu opracowano regulamin, który, po przyjęciu przez radę giełdy skierowany będzie do zatwierdzenia p. ministra przemysłu i handlu.

**Jak widzimy, inowacja polega na tem, że dotychczas można było wprawdzie uczestniczyć w zebraniach giełdy w charakterze gości, ale tacy goście nie mieli prawa dokonywania transakcji, za wyjątkiem ziemian, opatrzonych dowodami, iż są członkami zrzeszeń, lub organizacji rolniczych, następnie zmniejszono minimum partji z 1 wagonu 10 tonowego na 1 tonnę.**

Projektowane zarządzenia bezwzględnie dodatnio wpłyną na uzdrowienie handlu mąką. Piekarze niezawodnie skwapliwie skorzystają ze sposobności bywania na giełdzie i załatwiać będą potrzebne im zakupy bezpośrednio, bez konieczności uciekania się do pośredników.

Prócz tego piekarze, zbierając się perjodycznie, będą mieli możliwość nie tylko zasięgnąć informacji o solidności młynarzy, czy kupców mącznych, ale i sami omawiać swe bolączki zawodowe i wyrażać te czy inne dezyderaty, którym rada giełdy nadać będzie bieg właściwy.

Mamy nadzieję niezłomną, że wprowadzenie w życie opracowywanego regulaminu poważnie ożywi samą giełdę, jak również zaznajomi cały szereg osób zainteresowanych z przebiegiem prac giełdowych.

F. Lewandowski.

### PRODUCENCI MLEKA DAŻĄ DO OBNIŻENIA CENY OTRĄB I KUCHU PRZEZ WSTRZYMANIE EKSPORTU TYCH ARTYKUŁÓW NA RYNKI ZAGRANICZNE.

W Nr. 13-ym „Gazety Rolniczej“ z dnia 26 marca bież. roku na stronie 295-ej zostało opublikowane sprawozdanie z zebrania organizacyjnego producentów mleka. Ze sprawozdania tego wynika, że na poziom niskich cen mleka, względnie na nieopłacalność racjonalnej produkcji mleka wpływają zbyt wysokie ceny paszy streszczony, jak otręby i kuchen, następnie konkurencja ze strony niesumiennej drobnych podmiejskich dostawców.

Uznano więc za konieczne dążyć do obniżki cen pasz treściwych drogą starania się przez właściwe czynniki o zakaz wywozu zagranicę otrąb i kuchen.

Natomiast w celu walki z niesumieną konkurencją postanowiono wszcząć starania u władz celem wprowadzenia w życie ustawy przeciwko fałszowaniu mleka. Podkreślono jednocześnie nienormalne stosunki w dziedzinie ustalania cen wytycznych mleka, gdzie w Komisji spełniającej to zadanie, niema przedstawiciela producentów. Uznano zarazem istnienie takiej Komisji za nierealne wobec stwierdzonego jej opierania się przy ustalaniu cen na zupełnie dowolnych poglądach.

Zdaniem naszym przyczyną niezadowolenia producentów mleka winno być w pierwszym rzędzie nie wysoka cena paszy treściwych, a:

1) bezwzględna niesumienna konkurencja mniejszych dostawców mleka, którzy dla obniżenia cen mleka, dopuszczają się do wszelkiego sposobu fałszowania mleka, a przede wszystkim przez dolewanie wody;

2) ustalanie niesłuszných cen wytycznych na mleko;

3) zbyt wysokie koszty przewozu mleka na dalsze dystanse i

4) pośrednictwo.

Związek producentów mleka ma wdzięczną rolę do spełnienia. O ile Związek zdoła usunąć pośrednictwo, unormować słuszną kalkulację ceny mleka, zmniejszyć koszty transportu i unicestwić nierozumną, nieuczciwą konkurencję, bezwzględnie przyczyni się do osiągnięcia wyższej opłacalności obrotów mlecznych, jako też do uzyskania lepszych cen za produkt pierwszorzędnej jakości.

F. L.

### PLĄCE MŁYNARZY W WARSZAWIE OD DNIA 3 KWIETNIA 1926 R.

Komunikujemy, iż zgodnie z §§ 1 i 2 umowy z dn. 5/XI 1925 r. wobec ustalenia w dn. 2 b. m. na posiedzeniu Komisji przy Głównym Urzędzie Statystycznym zniżki za m. marzec r. b. na 0,7% stawki młynarzy winny wynosić:

Kategoria	Plące w marcu 1916 r. w Złotych	1%	Plące od 3/IV 1926 r.	
			tygodniowo w złotych	dziennie w złotych
I	65.35	0,65	64.70	10.78
II	62.19	0,62	61.57	10.26
III	56.68	0,57	56.11	9.35
IV	34.77	0,35	34.43	5.74

### KURSY ROLNICZE IM. STANISŁAWA STASZICA

Korespondencyjne Kursy Rolnicze im. Stanisława Staszica, zorganizowane po raz pierwszy w Warszawie w roku ubiegłym, wykazały dobitnie, jak ważną rolę w organizacji oświaty rolniczej odegrać może ten sposób nauczania. Nie bacząc na ciężkie warunki gospodarcze, jakie przeżywaliśmy w roku zeszłym, na kursy te zapisało się z górą 600 osób. Pod względem wieku uczestnicy kursów przedstawiają się bardzo ciekawie, bo oto najmłodszy z nich liczy lat 17, podczas gdy najstarszy ma ukończonych lat 73. Uczestników w wieku od lat 18 do 25 zapisało się 145; od lat 26 — 30 — 196; od 30 — 40 lat — 215; od 40 do 50 lat — 46; powyżej lat 50 — 8.

Cały szereg listów dziękczynnych, pełnych słów uznania i zachęty do dalszej w tym kierunku pracy, najwymowniej świadczą o celowości i potrzebie tego rodzaju kursów. Toteż w roku bieżącym Zarząd Kursów Rolniczych im. St. Staszica, przy współpracy najwybitniejszych specjalistów-fachowców, przystępuje do uruchomienia dodatkowo kursów ogrodniczych, pszczelarskich, drobiarskich i spółdzielczych. Wszystkie te kursy, jak i kursy rolnicze, odbywać się będą drogą korespondencji i stanowią będą jedyną źródło wiedzy zawodowej dla tych wszystkich, którym obowiązki zawodowe nie pozwalają opuszczać swych siedzib.

Zapisy przyjmuje i bliższych szczegółów udziela Zarząd Kursów Rolniczych im. St. Staszica w Warszawie, ulica Nowy-Swiat Nr. 22 m. 34.

## Dział Prawno-Informacyjny

### ZBLIŻA SIĘ TERMIN SKŁADANIA ZEZNAŃ O DOCHODZIE OSIĄGNIĘTYM W ROKU 1925-tym.

Termin składania zeznań o dochodzie zarówno dla osób fizycznych, jak i prawnych upływa 30 kwietnia b. r.

Dla orjentacji i ułatwienia w obliczaniu dochodu i w składaniu podań, podaliśmy zasadnicze wskazówki w Nr. 5-tym „Młynarza Polskiego“ na stronie 8-ej i 9-ej.

Obecnie pragniemy zwrócić uwagę na pewne szczegóły, od wykonania których również uzależniony jest sprawiedliwy wymiar podatku.



Wymaganem jest, aby zeznanie o dochodzie było sporządzone **koniecznie** na przepisany formularz.

Ważnem jest bardzo, aby przy sporządzeniu zeznania, były wypełnione wszystkie te rubryki, które dotyczą płatnika, jego źródeł dochodu i samego przedsiębiorstwa, aby podane było imię i nazwisko płatnika, miejsce zamieszkania, nazwa i rodzaj przedsiębiorstwa, położenie i t. d. stosownie do rubryk, względnie przedziałek wzoru zeznania.

Trzeba mieć na uwadze, że chcąc uzyskać sprawiedliwy wymiar, należy sporządzić zeznanie z całą znajomością obowiązujących przepisów, na podstawie konkretnych materiałów i danych: które w każdej chwili na żądanie władzy mogłyby być przedstawione i posiadały moc dowodową.

Płatnikowi, który złożył w terminie zeznanie, komisja szacunkowa nie może wymierzyć podatku niezgodnie z zeznaniem, bez uprzedniego wysłuchania wyjaśnień płatnika.

**Przyczem podkreślamy, że gdy zeznania nie złożono, lub złożono je po terminie, wymiar podatku będzie uskuteczony na podstawie materiału, jakim władza rozporządza.**

**Pamiętajcie w miesiącu kwietniu złożyć zeznanie o dochodzie jak również wpłacić podatek w wysokości połowy tej kwoty, jaka wypada z wyliczenia od wykazanego dochodu.**

## SPRAWA WADLIWIE WYPEŁNIONYCH ZEZNAŃ O OBROCIE ZA II PÓŁROCZE 1925.

Znaczny odsetek płatników, obowiązanych do złożenia zeznań o obrocie za II półrocze 1925 r., zeznania te złożył na dawnych drukach, jak również wypełnił zeznania wadliwie i niezgodnie z przepisem § 55 Ministra Skarbu z dn. 8/VIII 1925 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 82 poz. 569).

W myśl tych przepisów przedsiębiorstwa, które osiągnęły obroty podlegające różnym stawkom podatkowym, winny były obroty wykazać w zeznaniu oddzielnie.

Niedokładności powyższe w przeważającej ilości wypadków wynikało nie ze złej woli płatników, lecz z powodu niedostatecznego zaznajomienia się z przepisami nowej ustawy.

Mając to na uwadze, Ministerstwo Skarbu poleciło wyjątkowo przy wymiarze podatku od obrotu za II półrocze 1925 r.:

a) zeznania złożone na starych drukach, względnie wadliwie wypełnione na nowych drukach przez osoby, wykonywujące wolne zawody, i przez przedsiębiorstwa, nie korzystających bezsprzecznie z ulgowych stawek, **traktować jako odpowiadające obowiązującym przepisom;**

b) zeznania przedsiębiorstw, których obroty nawet przypuszczalnie mogą podlegać różnym stawkom podatkowym, wypełniane na dawnych drukach względnie chociaż sporządzone na właściwych drukach, jednak wypełnione wadliwie, **należy uznać za złożone w terminie.** Celem zaś usunięcia wątpliwości mają **urzędy zażądać pisemnie wyjaśnień, przesyłając dodatkowo do wypełnienia właściwe druki z odpowiednim pouczeniem.**

W wyżej przytoczonych wypadkach, grzywny pieniężne nie będą nakładane.

## KTO MOŻE BYĆ CZŁONKIEM GIELDY TOWAROWEJ.

Stosownie do Rozporządzenia z dnia 16 marca 1926 r. (Dz. Ust. 28 z dn. 27/III 26 r.) o warunkach należenia do giełd towarowych, — członkami giełd towarowych mogą być:

a) Osoby fizyczne i prawne, **zajmujące się zawodowo produkcją, obiegami lub przerabianiem przedmiotów, dopuszczonych do obrotu na danej giełdzie, czynnościami ubezpieczenia, przewozu, ekspedycji i przechowywania tych przedmiotów, udzielaniem zaliczek oraz innymi czynnościami natury handlowej, związanymi z obrotem powyższymi przedmiotami;**

b) organizacje spożywców;

c) instytucje publiczne, za zgodą ministra, któremu podlegają.

O przyjęciu na członków giełdy osób, oznaczonych w punktach a) i b) decyduje rada danej giełdy towarowej w granicach określonych w statucie.

## PODWYŻSZENIE OPŁAT POCZTOWYCH, TELE- GRAFICZNYCH I TELEFONICZNYCH.

Rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 1 kwietnia 1926 r. (Dz. Ust. 32 z dn. 9/IV poz. 199) opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne wewnątrz z dniem 15 kwietnia droższe są o:

a) od każdej nadanej przesyłki listowej, zwykłej lub poleconej (listu, kartki pocztowej, druków, próbek towarów, papierów handlowych i przesyłek mieszanych) z wyjątkiem druków dla ociemniałych i czasopism o 1 grosz;

b) od każdej nadanej paczki (bez względu na jej wagę lub wartość) nadanego listu wartościowego (bez względu na wysokość podanej wartości) od każdego nadanego przekazu (bez względu na wysokość przekazanej kwoty) i od każdego nadanego telegramu prywatnego o 5 groszy;

c) od każdej przeprowadzonej rozmowy między-miastowej przy uiszczonej opłacie do 1 złoty — 5 groszy; ponad 1 złoty — 10 groszy.

Dodatkowej opłacie nie podlegają przesyłki listowe nadawane przez władze, urzędy i instytucje za opłatą ryczałtową.

Przesyłki listowe przy których normalnej opłacie nie uwzględniono dodatkowej opłaty, ustanowionej, — uważa się za niedostatecznie opłacone. Kwota niedopłacona pobierana będzie od odbiorcy przesyłki w podwójnej wysokości.

## W SPRAWIE ZASAD POBORU W R. 1926 PRZEZ ZWIĄZKI KOMUNALNE T. ZW. SPECJALNYCH OPŁAT DROGOWYCH.

W numerze 21 — 22 „Młynarza z dnia 30 listopada 1925 r. informowaliśmy naszych czytelników, że wkrótce należy się spodziewać unormowania zasad poboru specjalnych opłat drogowych, które w niektórych powiatach były dotychczas dotkliwym ciężarem dla p. młynarzy.

Otóż w Nr. 25-ym Dziennika Ustaw z dn. 15 marca b. r. zostało opublikowane Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 16 lutego 1926 r. w sprawie przekazania wojewodom i prezesom izb skarbowych uprawnienia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu, co do zatwierdzenia statutów związków komunalnych o specjalnych opłatach i dopłatach drogowych.

Rozporządzenie powyższe weszło w życie z dniem ogłoszenia, t. j. 15 marca bież. roku.

W związku ze wspomnianym rozporządzeniem Min. Spr. Wewnętrznych w porozumieniu z Min. Skarbu oznajmia, że pobór przez związki komunalne t. zw. specjalnych opłat i dopłat drogowych powinien być oparty w roku bieżącym na zasadach następujących:

1) inwestycje związków komunalnych powinny być w roku 1926 ograniczone do najpilniejszych i najbardziej nieodzownych dla ogółu ludności i przynoszących temu ogółowi bezpośrednie widoczne korzyści gospodarcze i udogodnienia,

2) opłaty drogowe mogą być wprowadzone tylko w tych przypadkach, gdy związek komunalny, pomimo zastosowanych oszczędności w wydatkach nie może wydatków drogowych pokryć z nadwyżki wpływów ze zwyczajnych źródeł dochodowych, nie przeznaczonych specjalnie na drogi, nad innymi swymi wydatkami zwyczajnymi oraz nad temi nadzwyczajnymi wydatkami, które nie mogą być pokryte z dochodów nadzwyczajnych.

3) Opłaty drogowe przeznaczone są wyłącznie na pokrycie wydatków drogowych i w żadnym przypadku nie mogą zatem przewyższać kwoty tych wydatków preliminowanych w budżecie związku komunalnego, zatwierdzonych przez władze nadzorcze, zmniejszonych o sumę wpływów budżetowych, które mają specjalne przeznaczenie na wydatki drogowe.

4) Opłaty drogowe mogą być wprowadzane nie tylko na pokrycie wydatków, związanych z utrzymaniem dróg i mostów, lecz i na ich budowę w rozmiarze, jaki związek komunalny i jego władza nadzorcza uzna za nieodzowny.

5) Opłaty drogowe obciążają: a) grunta, b) przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, wykupujące świadectwa przemysłowe, c) nieruchomości w miastach i niektóre budynki w gminach wiejskich podlegających państwowemu podatkowi od nieruchomości i tych budynków.

6) kwota, która ma być pobrana przez związek komunalny w formie opłat drogowych, powinna być rozłożona na grunta, nieruchomości oraz przemysł i handel w takim stosunku, w jakim pozostają do siebie kwoty, stanowiące: a) 50% państwowego podatku od nieruchomości w miastach i od niektórych budynków w gminach wiejskich i a) 15% od cen świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

Rozkład kwoty, przypadającej tytułem opłat drogowych na poszczególne objekty podatkowe, ma

być dokonywany w sposób następujący: a) kwota przypadająca na grunta, ma być rozłożona pomiędzy poszczególnych płatników w stosunku do zasadniczego podatku państwowego gruntowego, b) kwota przypadająca na przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, ma być rozłożona między poszczególnych płatników, w stosunku do wykupywanych przez nich cen świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, c) kwota, przypadająca od nieruchomości, ma być rozłożona w stosunku do państwowego podatku od nieruchomości.

7) Obciążenie opłatami drogowymi poszczególnych płatników nie może przekraczać na rzecz wszystkich związków komunalnych, pobierających te opłaty (gminy i powiatowego zw. komunalnego łącznie): 50% przypadających na każdego z płatników podatku wymienionych wyżej w p. 6 obciążającym grunta; 15% ceny wykupywanych przez każdego z płatników świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych; 50% przypadającego na każdego z płatników państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich i od niektórych budynków w gminach wiejskich.

W razie, gdy związek komunalny nie korzysta z dopuszczalnego maksymalnego obciążenia opłatami drogowymi gruntów, powinno być odpowiednio zmniejszone obciążenie temiż opłatami przemysłu i handlu oraz nieruchomości, co zresztą wypływa z zasady rozkładu tych opłat podanej wyżej w ustępie pierwszym punktu 6-ego.

Te związki komunalne, które na wezwanie władz państwowych podejmą roboty publiczne dla zatrudnienia bezrobotnych, będą mogły podnieść obciążenie opłatami drogowymi ponad wskazaną wyżej normę. Wysokość obciążenia gruntów nie może jednak przekraczać 75% zasadniczego państwowego podatku gruntowego. W tym wypadku odpowiedniej zmianie klucza rozdziału ogólnej sumy opłat drogowych na grunta, przemysł i handel, oraz nieruchomości.

Powyższe normy obciążenia opłatami drogowymi mogą być wykorzystywane przez związki komunalne w pełni tylko w razie ostatecznym — gdy z jednej strony preliminowane wydatki nie mogą być ograniczone, a z drugiej strony, gdy wykorzystane zostaną całkowicie wszystkie inne źródła dochodowe.

## Z Życia Związkowego

### Z RAWSKO-MAZOWIECKIEGO ODDZIAŁU.

Pan B. Waškowski, członek Zarządu Głównego Zw. Mł. Polskich, zgodnie z naszym wnioskiem został mianowany członkiem Komisji do podatku obrotowego na powiat Rawski.

Rezultat uczestnictwa w komisji okazał się w stosunku do roku zeszłego nader dodatnim dla młynarzy powiatu Rawskiego, szczególnie dla właścicieli wiatraków. W roku 1925 przyjmowano za 1 półrocze obrót zł. 1500. pod wpływem jednak konkretnych wywodów p. B. Waškowskiego, obniżono obrót dla wiatraczników za II półrocze od zł. 500 do 1000 zł., biorąc pod uwagę różne warunki lokalne.

Średnio wiatraki posiadające 1 p. kamieni płacić będą podatku obrotowego za II półrocze 1925 zł. 9.25; wiatraki przy 1 p. kamieni i 1 p. walcy —

płacić będą 19 złotych; młyn wodny przy przemiale obcego zboża, a posiadający 1 p. kamieni, 1 p. walcy i 1 perlak — płacić będzie zł. średnio 35 złotych.

Młyny handlowe brane będą indywidualnie na mocy zeznań.

Z powyższego widać, jakim wielkim dobrodziejstwem jest posiadanie w komisjach własnych delegatów.

### Z BRZEZIŃSKIEGO ODDZIAŁU ZWIĄZKU MŁYNNARZY POLSKICH.

Walne zebranie młynarzy powiatu Brzezińskiego odbyło się w dn. 15 marca bież. roku. Zebranie zagałę i na zebraniu przewodniczył prezes Związku Oddziału Młynarzy Polskich p. Władysław Tobolczyk, który ze swej strony zaprosił na asesorów p. Antoniego Gołnika i p. Jana Necla.

Porządek dzienny zebrania został przyjęty następujący: 1) dokonanie wyborów Zarządu Oddziału, 2) wybory podstarszego cechu, 3) wybory delegatów do komisji podatkowych i 4) wolne wnioski.

Po wyczerpującej dyskusji walne zebranie uchwaliło:

a) utworzyć oddział Związku Mł. Polskich przy cechu młynarskim w Brzezinach,

b) na podstarszego cechu został jednogłośnie wybrany Jan Necel. Do komisji egzaminacyjnej na podmajstrów wybrano p. Franciszka Chmielewskiego.

c) Do komisji podatków obrotowego i dochodowego zostali powołani pp. Władysław Tobolczyk, a na zastępcę Stanisław Ciołkiewicz.

d) Następne walne zebranie wyznaczono na drugie święto Zielonych Świąt r. b.

e) Walne zebranie wyznaczono cztery razy do roku w każdą pierwszą niedzielę po 1 stycznia, 1 kwietnia, 1 lipca i 1 października o godzinie 10 rano w sali Resursy Rzemieślniczej w Brzezinach.

f) wypis na mistrzów i wyzwoliny czeladzi odbywać się winny na zebraniu w Zielone Świąta.

Na tem protokół zakończono i podpisano.

### Rynek zbożowy.

	10/IV	12/IV	15/IV	U W A G I
<b>Warszawa</b>				
pszenica . . . . .	40.—41.—	46.—	45.—46.—	cena stacja załadowcza
żyto . . . . .	24.50	27.—28.—	26.—27.—	" " " "
mąka żytnia „0000” 50% . . . . .	47.50	51.50	51.50	*) loco Warszawa
otręby żytnie . . . . .	18.—	20.—	20.—	franko stacja załadowcza
jęczmień (browarny) . . . . .	25.—	29.—30.—	28.—30.—	" " "
owies . . . . .	23.—25.—	29.50—31.50	29.—31.—	" " "
<b>Poznań</b>				
pszenica . . . . .	39.—41.—	45.—46.—	44.—45.—	loco Poznań
żyto . . . . .	23.—24.50	28.—29.—	26.—28.—	" "
jęczmień (browarny) . . . . .	24.—25.—	27.50—28.50	27.—28.50	" "
owies . . . . .	22.—24.50	30.—31.—	29.—30.—	" "
mąka żytnia 70% . . . . .	42.—	42.—	44.—	" "
otręby żytnie . . . . .	20.—21.—	21.—22.—	22.—	" "

\*) Ceny podane za 100 kg.

### Rynek pieniężny od 1/IV—15/IV 1926 r.

	1/IV	5/IV	10/IV	12/IV	15/IV
Dolary Stanów Zjednoczonych . . .	7.90	7.95	9.40	9.20	9.20
Funty angielskie . . . . .	38.50	38.60	45.10	44.90	44.70
Franki szwajcarskie (za 100 fr.) . .	152.90	153.10	179.20	178.10	177.90
Franki francuskie . . . . .	27.60	27.65	32.—	31.50	31.35
Korony czeskie (za 100 koron) . .	23.50	23.55	27.80	27.30	27.10

### Spieszcie z wpłacaniem składek!

Roczna składka członkowska zgodnie z uchwałą Walnego Zebrania Delegatów Zw. Mł. Pol. dn. 15 czerwca 1925 r. wynosi:

- Od wiatraków i młynów jednozłożeniowych . . . . . po 2 zł. 50 gr.  
 „ o 2-ch i więcej złożeniach . . . . . po 2 zł. 50 gr. od złożenia  
 Od młynów o 2-ch i 3-ch złożeniach . . . . . po 5 zł. — gr. „  
 „ o 4-ch i 5-ciu złożeniach . . . . . po 8 zł. — gr. „  
 „ o 6-ciu i więcej złożeniach . . . . . po 10 zł. — gr.

**Za złożenie liczy się pojedynczy postaw walcowy** (podwójne postawy walcowe oblicza się w stosunku 2-ch złożzeń), **jedna para kamieni, perlak i jagielnik.**

Majstrowie, kierownicy młynów, monterzy, technicy, czeladnicy płacą rocznie 2 zł. 50 gr.

**Wpisowe jednorazowe dla nowych członków wynosi 5 złotych.**

Należności można przysyłać na nasze konto w P. K. O. Nr. 1615.

Kto nie opłacił jeszcze składki lub nie poczynił dopłat za 1925 r. niech śpieszy z dopełnieniem tego obowiązku.

Składki członkowskie są poważnie zmniejszone, a więc z uregulowaniem nie należy się ociągać.

## Poradnik Gospodarski

### POSIADACZOM SADÓW DO WIADOMOŚCI.

Pod skrzydłami Warszawskiego Towarzystwa Ogrodniczego powstał związek zawodowy posiadaczy sadów. Nowo powstały związek ma na celu podniesienie i udoskonalenie wytwórczości owoców jak również umiejętnę przechowywanie i racjonalną sprzedaż tychże. Opłata roczna jest wyjątkowo niska: 4 zł. rocznej składki i po 1 groszu od drzewa posiadanego.

Na początek, aby wykazać praktyczne znaczenie związku, w jego imieniu podajemy, że teraz jest pora, zanim drzewa zakwitną, skrapianie ich cieczą bordoską. Niszczy ona czarne grzybki, tak szpecące nasze jabłka i gruszki i obniżające ich wartość.

Ciecz tę robi się z 2 kg. siarczanu miedzi rozpuszczonych w 10 litrach wody oddzielnie, oraz z 2 kg świeżego, wyborowego wapna, rozpuszczonego w 90 litrach wody, poczem do tego płynu dolewa się rozpuszczony siarczan miedzi, dobrze, starannie i często miesza, a potem na świeżo, rozpyla się odpowiednimi rozpylaczami na jabłonie i grusze.

Następne skropienie wykona się zaraz po przekwitnięciu, ale używając tylko po 1.5 kg. siarczanu miedzi i wapna na każde 100 litrów wody.

Drzewa pokryte mchem zdradzają wielkie zaniedbanie, ale zniszczenie mchu nie przedstawia wielkich trudności, zwłaszcza jeśli tylko zaniedbane jest powodem pojawienia się porostów. Przedewszystkiem należy przystąpić niezwłocznie do mechanicznego oczyszczenia pnia i grubszych konarów, zeskrobując mech wraz z łuskami starej kory. Do tego celu służą specjalne skrobaczki, ale można użyć innych niezbyt ostrych narzędzi, jak starych noży, złamanego sierpa i t. p. Skrobanie najłatwiej idzie w dni wilgotne, bo łuski starej kory najlepiej odstają i warstwy żywej tkanki, głębiej położone, nie ulegają kaleczeniu.

Oskrobaną korę najlepiej byłoby zbierać na podłożone płachty i palić, ponieważ wśród łusek znajduje się mnóstwo jajeczek i kokonów owadów szkodliwych i zarodników chorób; można jednak ograni-

czyć się do zakopania tych łusek dość głęboko na miejscu. Dla skrobania drobniejszych rozgałęzień i wyżej położonych części drzewa, zraszamy je mlekiem wapiennym lub innymi cieczami. Ciecz osiada na wszystkich gałęziach i nie tylko niszczy mchy i porosty, ale dusi jajeczka owadów szkodliwych i zarodników chorób, umieszczonych na wierzchołkach latorośli. Poza to bielienie drzew aż do wierzchołka powstrzymuje na wiosnę przedwczesny rozwój i chroni kwiat przed zmärznięciem. Na drzewach bielonych owady szkodliwe mniej chętnie składają swe jajeczka. Naturalnie części oskrobane, t. j. pień i grubsze konary, powinny być również pobielone, bądź drogą opryskiwania tą samą maszyną, bądź pomalowane gęstszym mlekiem przy użyciu pendzla lub wiechcia. W celu nadania powłoce większej odporności na deszcz, można dodawać do mleka wapiennego krowieńca, krwi bydlęcej, a nawet sieczki.

Zarastaniu drzew mchem sprzyja także nadmierne zagęszczenie koron. Więc równocześnie należy powycinać gałęzie suche, chore, albo ustawione niekorzystnie w stosunku do innych, żeby promienie słońca i powietrza miały swobodny dostęp do wnętrza korony. Wreszcie należy też sprawdzić, czy drzewa nie są za głęboko zasypane ziemią. Może to być wynikiem za głębokiego zasadzenia, mogło powstać skutkiem zasadzenia do dołów świeżo kopanych, albo wskutek orania stale w kierunku drzew. Korzenie powinny znajdować się bezpośrednio pod powierzchnią ziemi, a za płytkie stanowisko jest znacznie mniej szkodliwe, niż zasypane na kilkanaście centymetrów. Drzewa za głęboko stojące mają wygląd starszy, przyrost roczny krótki, słaby, pokrywają się mchem. W takich wypadkach należy ziemię naokoło pni odkopać i sprawdzić, czy korzenie grube, główne, oddzielają się od pnia przy samej powierzchni ziemi.

Takie wskazania będzie dawał swym członkom Związek posiadaczy Sadów, stopniowo. Będzie się on starał pomagać im w pracy, a krajowi służyć, rozszerzając i doskonaląc nasze owocarstwo.

## Książki i Czasopisma

### „POLSKI CZERWONY KRZYŻ“.

#### mięsięcznik.

Oficjalny organ Warszawskiego Okręgu Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża.

Nr. 3/10 w artystycznej okładce art. mal. Edmunda Bartłomiejczyka, bogato ilustrowany zawiera obszernie sprawozdanie Warszawskiego Zarządu Okr. Oddz. P. Cz. Krz. z całorocznej wielkiej i pożytecznej pracy w ubiegłym roku.

Następny numer 4/11 poświęcony będzie Zdrojowiskom i Uzdrowiskom w Polsce.

Cena pojedynczego numeru 1 zł. Roczna prenumerata 10 złotych. Warszawa, Mazowiecka 9 m. 7.

Konto czekowe w P. K. O. Nr. 10540.

### „ROLNIK EKONOMISTA“.

Dnia 1 kwietnia bież. r. wyszedł z druku Nr. 7 czasopisma „Rolnik Ekonomista, organ Związku Polskich Organizacji Rolniczych, pod kierownictwem p. J. Gościckiego i redakcją Augusta Iwańskiego.

Numer zawiera w treści artykuły: Z. Ihuatowicza — „Podniesienie chowu inwentarza przez organizację jego zbytu”, Dr. Z. Czarneckiego — „Wpływ kryzysu ekonomicznego na gospodarstwo rolne Wielkopolski”, St. Łazarewicz — „Ubezpieczenie od wypadków robotników rolnych“.

Prócz tego sprawozdania z działalności Związku Polskich Organizacji Rolniczych oraz bogaty dział kronikarski z dziedziny finansów, podatków, spółdzielczości, ustawodawstwa, polityki handlowej, przemysłu rolnego, statystyki i wiadomości różnych.

# Ogłoszenie

o sprzedaży majątków państwowych w Województwie Wołyńskim w poniedziałek 10 maja 1926 r. o godz. 12-tej w gmachu Urzędu Wojewódzkiego w Łucku, odbędzie się przetarg poprzedzony konkursem ofert na wymienione niżej objekta państwowe.

№ porządk.	№ w/g Dz. Ustaw	N a z w a		Przybliżony obszar w ha	Ilość budynków	Położenie i szczegóły obiektu	Termin umowy dzierz.	Cena szacunkowa w zł.	Wadium w zł.	Wzmianka o hipotece
		gminy	objektu							
<b>w powiecie Horochowskim:</b>										
1	5	Świniuchy	Tuliczów — grunta osady młyńskiej	5 ha	—	20 klm. od st. kol. Wojnica, od poczty i telegrafu w Horochowie 22 klm.	Umowy niema	4070	407	H y p o t e k a n i e w y w o ł a n a
2	6	Skobełka	Oszczów — grunta osady młyńskiej i połowa wartości zabudowań	11,5	1	9 klm. od st. kol. żel. Sienkiewiczówka i 9 klm. od Horochowa. Budynek młyński i jedna para kamieni z urządzeniem	Do lipca 1928 r.	7550	755	
<b>w powiecie Krzemienieckim:</b>										
3	9	Wierzbowice	Karnaczówka — osada młyńska	6,8	1	1,5 klm. od st. kol. Karnaczówka, 8 klm. od poczty w Wyszogródki. Budynek młyński, 2 pary kamieni i koła wodne z urządzeniem	Do 20.XI. 1930 r.	5280	528	
4	12	"	Szyły — osada młyńska	0,6	1	"	"	3210	321	
<b>w powiecie Łuckim:</b>										
5	38	Ołyka	Czemeryn — grunta po osadzie młyńskiej	7 ha	—	12 klm. od stacji kol. Ołyka i 6 klm. od poczty i telegrafu w Ołycę. Zabudowań niema	Niewydzierżawione	2800	280	

Wyjaśnienia dotyczące sposobu przeprowadzenia przetargu i warunków dla reflektantów podane w Monitorze Polskim z dn. 16.XII.1925 r. Nr. 291. Bliższe szczegóły zasięgnąć można w Wydziale Rolnictwa i Weterynarii Urzędu Wojewódzkiego w Łucku.

Wojewoda (—) Dębski m. p.

# Ogłoszenie o przetargu

Wojewoda Lubelski podaje do wiadomości, że W DN. 29 KWIETNIA 1926 R. O GODZINIE 10-EJ, w lokalu Wydziału Rolnictwa i Weterynarii Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, przy placu Litewskim, odbędzie się przetarg ustny, poprzedzony konkursem ofert pisemnych na sprzedaż niżej wymienionych nieruchomości państwowych, objętych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30. XII. 1924 r. o sprzedaży niektórych nieruchomości państwowych (Dz. Ust. N. 18 poz. 1076), położonych na terenie Województwa Lubelskiego, pozostających w dzierżawie różnych osób. L. 4518/VI.

Nr w/g Dz. Ust. Nr 118/24	Powiat	Gmina	Nazwa obiektu	Objekt wchodzi w skład dóbr państw.	Prze-strzeń w ha	Cena wywoławcza w złotych	Termin ekspiracji obowiązującej nabywcę umowy dzierżawnej	Opis nieruchomości	Uwagi
5	Janowski	Urzędów	Urzędów, os. młyńska	Urzędów	4,5852	26.577	15 czerwca 1926 r.	Ziemi: ornej 1,1626 ha, łąki 1,7430 ha, stawów 1,6796 ha. Budynki: młyn wodny, dom mieszkalny, szopa i chlew	Młyn sprzedaje się bez wewnętrznego urządzenia
7	Krasnostawski	Krasnostaw	Krasnostaw (Kawęka), os. młyńska	Rońsk	3,3944	24.481	Nie wydzierżawiony	Ziemi: pod budynkami i placem 2,7339 ha, wody 0,6605 ha. Budynki: młyn wodny z przybudówką	
10	Garwołński	Wola Rębkowska	Rębków, os. młyńska	Rębków	12,0734	26.270	Umowa może być rozwiązana z dn. 29 kwietnia 1926 r.	Ziemi: pod placami i zabudowaniami 0,3363 ha, ornej 4,3236 ha, łąki 5,9268 ha, wody 0,8620 ha, pod drogami, gramicami i rowami 0,6248 ha. Budynki: młyn wodny z mieszkaniem, trzy przybudówki, stajnia, stodoła, chlewy	
11	Lubelski	Piotrków	Czerniejów, os. młyńska	Czerniejów	2,9226	19.652	1 stycznia 1932 r.	Ziemi: ornej 2,3615 ha, pastwiska 0,1603 ha, pod drogami 0,2161 ha, wody 0,1847 ha. Budynki: młyn wodny, dom mieszkalny, obórka i kuźnia	
13	Puławski	Puławy	Wólka Profacka, os. młyńska	Zdębówce	1,9596	40.832	1 kwietnia 1926 r.	Ziemi: pod budynkami 0,2800 ha, wody 1,6796 ha. Budynki: młyn wodny, dom mieszkalny, obora, stodoła	
14	"	Godów	Wymysłów, rybołówstwo i os. młyńska	Poniatowo A.	43,0027	21.546	Na 10,077 ha gospodarstwa rybnego 1.VII.1926 r. na os. młyńską 1 lipca 1930 r.	Ziemi: ornej 13,9970 ha, pod budynkami i ogrodami 0,4222 ha, łąk 4,1225 ha, zarośli 2,6169 ha, nieużytków 2,2370 ha, stawów i rzeki 19,2038 ha, dróg i granic 0,3033 ha. Budynki: młyn wodny, dom mieszkalny, stajnia, obora, podszopie i stodoła	

№ w/g Dz. Ust. № 118/24	Powiat	Gmina	Nazwa obiektu	Objekt wchodzi w skład dóbr państw.	Prze-strzeń w ha	Cena wywoławcza w złotych	Termin ekspiacji obowiązującej nabywcę umowy dzierżawnej	Opis nieruchomości	Uwagi
15	Puławski	Irena	Moszczenka, os. młyńska	Zbędo-wice	3,5572	22.097	1 lipca 1935 r.	Ziemi: ornej 1,0484 ha, łąk 0,4469 ha, groble i drogi 0,2782 ha, pod budynkami 0,0124 ha, wody 1.7713 ha. Budynek: młyn wodny	
16	"	"	Irena, młyn i wiatrak	Sioło Iwanow-skie	1,6794	8.100	1 lipca 1926 r.	Ziemi: ornej 0,8397 ha, łąki 0,5598 ha, pod budynkami 0,2799 ha. Budynki: młyn, wiatrak, dom mieszkalny, szopa (stodoła), dwa chlewy, piwnica i studnia	
17	Chełmski	Żmudź	Pobołowice, os. młyńska	Chełmskich	15,7259	24.189	1 czerwca 1927 r.	Ziemi: ornej 1,0191 ha, pod budynkami 0,9380 ha, łąk 13,2531 ha, dróg i grobli 0,3064 ha, wody 0,2093 ha. Budynki młyn wodny, dwa domy mieszkalne i stodoła	
23	Łukowski	Prawda	Dąbek, os. młyńska	Prawda	3,3400	6.721	1 stycznia 1929 r.	Ziemi: ornej 1,4900 ha, łąk 1,1200 ha, ogrodu warzywnego 0,1800 ha, pod budynkami 0,1800 ha, wody 0,3700 ha. Budynki: młyn wodny z mieszkaniem i obórka	
24	"	"	Dębina, os. młyńska	"	3,3600	5.500	1 stycznia 1934 r.	Ziemi: ornej 0,5600 ha, łąki 1,68ha, wody 1,12 ha. Budynki: młyn wodny z mieszkaniem, obora, stodoła, przybudówka przy stodole	
28	Puławski	Irena	Krasnogiłny, os. i cegielnia	Sioło Iwanow-skie	13,6228	24.654	1 lipca 1935 r.	Ziemi: 13,6228 ha. Budynki: piec Hofmanowski bez komina i dachu, szopa i stróżówka	Sprawę o rozwiązanie umowy dzierżawnej skierowano na drogę sądową

Reflektanci winni wpłacić wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej, wyżej oznaczonej dla każdego obiektu, oraz złożyć w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim do dnia 28 kwietnia 1926 r. włącznie oferty na każdy majątek, oddzielnie w kopertach zabezpieczonych. Bliższe szczegóły co do sprzedawanych nieruchomości, oraz warunków przetargu i sprzedaży, złożenia ofert i wadium udziela Urząd Wojewódzki w Lublinie, jak również wydaje zezwolenia na obejrzenie sprzedawanych nieruchomości.

Lublin, 20 marca 1926.

Za Wojewodę Lubelskiego Naczelnik Wydziału  
(—) R. Rachwald.

# Ogłoszenie o przetargu

NOWOGRÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI podaje do wiadomości, że na mocy rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30-go grudnia 1924 roku, w dniu 11 maja 1926 r. o godz. 12-iej odbędzie się w Nowogrodzku w lokalu Urzędu Wojewódzkiego, przetarg ustny poprzedzony konkursem ofert piśmiennych, na sprzedaż niżej wyszczególnionych osad młyńskich.

Reflektanci winni złożyć do dnia 11 maja r. b. godz. 12-iej w Kancelarii Wydziału Rolnego (przy ulicy 3-go Maja Nr. 1) w zapieczętowanych kopertach za własnoręcznym podpisem oferty. W ofercie należy wymienić: 1) imię i nazwisko, rodzaj zajęcia, oraz dokładny adres ofertanta, w razie oferty zbiorowej, akta stwierdzające solidarną odpowiedzialność ofertantów. 2) Ofiarowaną przez ofertanta cenę kupna wymienioną słowami. 3) Stwierdzenie pisemne, że ofertant poznał warunki przetargu i zrzeka się kwestjonowania nieważności aktu licytacyjnego z powodu błędu, omyłki, lub jakiegokolwiek innego powodu. 4) Kwit Kasy Skarbowej na złożenie wadium w wysokości podanej w ogłoszeniu. 5) W miarę możliwości informacji i dowody o posiadanych środkach. 6) Dowód posiadania obywatelstwa Polskiego.

Ofertanci mogą na przetarg ustny delegować w swoim zastępstwie swych upoważnionych pełnomocników.

Osoby zobowiązujące się zapłacić cenę kupna jednorazowo w całości będą mieli pierwszeństwo; Skarbowi Państwa przysługuje prawo wyboru kandydata na nabywcę według swego uznania, niezależnie od zaofiarowanej sumy.

Od udziału w przetargu są wykluczone:

a) Osoby nie posiadające obywatelstwa polskiego.

b) Osoby niezdolne do działań prawnych.

**Komisji Przetargowej przysługuje prawo wyłączenia z przetargu poszczególnych obiektów.**

Blizszych szczegółów co do sprzedawanych osad młyńskich, oraz warunków przetargu i sprzedaży, a także zezwolenia na obejrzenie sprzedawanego młynu udziela Urząd Wojewódzki w Nowogrodzku (Wydział Rolny).

Delegatowi Okręgowej Izby Kontroli, oraz ofertantom służy prawo sprzeciwu w przeciągu 3-ch dni od daty orzeczenia Komisji przetargowej.

## Wykaz sprzedawanych osad młyńskich

L. P.	Nazwa osady młyńskiej	Powiat	Gmina	Nazwa najbliższej stacji kol. i odległość w km.	Obszar w ha			Budynki		Cena szacunkowa w zł.	Wysokość wadium	Do jakiego terminu wydzierżawiony	Roczny czynsz dzierżawny w kwintalach żyta
					użytków roln.	wody	ogółem	ilość	stan				
1	Młyn Bogusze	Baranowicki	Jastrzębska	Baranowicze 15 klm.	1,25	1,75	3	3	dobry	14000	1400	1.II.32	35,00
2	Młyn Lewasze	Lidzki	Lidzka	L i d a 16 klm.	1,25	1	2,25	4	średni	15040	1500	15.III 1928	90,80
3	Młyn Podzamcze	"	Rożankowska	R ó ż a n k a 4 klm.	0,5	1	1,5	3	dobry	11450	1200	15.III 1928	125,00
4	Młyn Dudki	Wołyżyński	Derewieńska	S t o ł p c e 18 klm.	1,33	1,5	2,83	1	średni	6133	700	15.III 1926	16,66
5	Wielki Młyn	Słonimski	Mieżewicka	Jeziernica 14 klm.	1,7	1,1	2,8	4	dobry	9681	1000	czy- ny	90,00
6	Osada Tocin (Przewłoka)	"	"	Jeziernica 12 klm.	2	1,5	3,5	3	zły	2981	300	nie czy- ny	—
7	Osada Iwieniec	Wołyżyński	Iwieniecka	S t o ł p c e 50 klm.	1,75	3	4,75	1	dobry	13500	1350	5.XII 1931	80
8	Cegielnia Kondraciszki	Lidzki	Siedliska	B a s t u n y 11 klm.	—	—	1,2	2	zły	1750	200	—	—
9	Osada Orlino-Rybaki	Nowogrodzki	Zdzięciolska	Nowojelnia 8 klm.	12,25	2,75	15	bez zabudowań		4000	400	nie- czy- ny	—
10	Osada Malejkowszczyzna	Lidzki	Lidzka	L i d a 3 klm.	0,75	0,5	1,25	bez zabudowań		2500	300	"	—

Nowogród, dn. 20 marca 1926 r.

Urząd Wojewódzki